

REPERTORIUM OP DE LENEN VAN DE HOFSTEDE TER AA, 1381-1777

door
J.C. Kort

Eerder gepubliceerd in 'De Nederlandsche Leeuw', jrg. 116 (1999), een uitgave van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

Inleiding

Aan het huis Ter Aa bij Breukelen was een bescheiden aantal lenen verbonden, waarvan de eerste in 1381 werd vermeld (hier nr. 13). De eigen registratie van deze leenkamer bestond in de achttiende eeuw uit een lijvig register, dat in 1777 meer dan 344 folia telde. In 1625 kwam het tot 51 beschreven bladen, zodat het nog in de zestiende eeuw zal zijn begonnen. Het register is thans verdwenen, zodat men zich moet behelpen met lijsten (nr. 20) en afschriften (nr. 21), die in het huisarchief, aanwezig in Het Utrechts Archief (HUA), berusten. Zij zijn hier alleen met het nummer aangehaald.

TER AA

1. Een hofstede met singel daarachter met getimmerte, bepoting en toebehoren in Ter Aa bij de kerk, (1703: oost: de Aa, west: het kerkhof).

2-12-1664: Jacob Jansz. van Klarenburg, 20, 21.

25-9-1703: Cors Jansz. de Jong, brouwer te Maarssen, voor Aaltje van Klarenburg, zijn vrouw, bij dode van Jacob, haar vader, na verzuim, 21.

18-12-1728: Johan de Jong bij dode van Cors, zijn vader, na kaveling, 21.

14-5-1751: Johanna van Arxhoek bij dode van Johan de Jong, haar man, 21.

20-11-1751: Cornelis van Tricht bij overdracht door mr. Jan Kol, notaris bij het Hof van Utrecht en secretaris van St. Pieter aldaar, voor Johanna van Arxhoek, 21.

7-5-1757: Joost van Tricht bij dode van Cornelis, zijn vader, 21.

7-5-1763: Gerard Meijers voor Aafje van Tricht, zijn vrouw, na kaveling, 20, 21.

4-10-1766: Belast voor Geertruida van Ginkel, weduwe Herman Copijn, te Utrecht, met *f* 12.- Karolus door Gerard Meijers, gehuwd met Aafje van Tricht, te lossen met *f* 300.-, 21.

BREUKELLEN

2. Een halve hoeve in het kerspel Breukelen in Breukelerweerd met gerecht, tijns en tiende, die de leenheer houdt van de bisschop.

...-1394: Alfer uten Eng vermeld, A. Johanna Maris, Repertorium bisschoppelijke lenen, nr. 323.

...-1436: Jacob Herman Cupersz. vermeld, Bisschoppen, nr. 271 fol. 22v.

DEMERIK

3. 2 morgen land in Demmerik in Abosch, boven: Jacob Evertsz. c.s. (1672: zuid: erven Joost van Schroyestein en nu Herman Pietersz.), beneden: Anna, weduwe Dirk Gijsbertsz., (1672: noord: Frederik Lubbertsz. en nu Krijn Ernsts.).

31-3-1655: Willem Dirksz. Boom te Demmerik, 20.

...-16..: Gijsbert Pooock Hermansz. te Abosch, 20.

4-3-1672: Herman Pooock Gijsbertsz., onmondig, 20.

Het leen 3 gesplitst in 3A en 3B.

3A. 1 morgen van het leen.

...-16..: Herman Pooock Gijsbertsz., 20.

3B. 1 morgen (1708: gemeen in 10 morgen, noord: kinderen Herman Gijsen Pooock, zuid: Hendrik Willemsz.).

31-8-1698: Gerardo Giacomo Staets, 20.

25-4-1708: David Rutgers te Amsterdam, 20.

4. De helft van 2 morgen land in Demmerik in een weer, genaamd de Geer, (1721: zijnde 1 morgen 170 roeden te velde, strekkend van de lage dijk tot de Boschslot, zuid: Michiel Jansz. Koster en nu de leenman, noord: weduwe Ambrosius van Rijnveld en nu de leenman).

...-16..: Cornelis Simonsz. te Demmerik, 20.

...-16..: Reier Bosch Gijsbertsz., 20.

27-9-1721: Cornelis van der Vaart Gerardsz. voor Gerard van der Vaart, zijn zoon, onmondig, bij dode van Gijsbert Bosch Reiersz., diens oom, na kaveling, 20, 21.

13-5-1735: Jan Cornelisz. Bakker, 21.

27-7-1741: Het leen is ten eigen gegeven, 20.

5. De helft van 1 morgen in Demmerik in een weer, genaamd de Geer, waarvan Jan Jansz. Goyer de andere helft heeft, strekkend van de Boschslot tot de achterwetering, boven zuid: Anna, weduwe Dirk Gijsbertsz., noord: Hubert Willemsz. c.s.

9-7-1628: Oom Willemsz. na kaveling, 20.

...-16..: Bernard Dirksz. te Demmerik, 20.

20-3-1680: Pieter Elbertsz. Cleyonseun te Demmerik bij koop bij decreet van het Hof van Utrecht als de helft van 2 morgen, 20.

6. De helft van 1 morgen in Demmerik in een weer, genaamd de Geer.

8-12-1668: Willem Cornelisz. Goyer te Demmerik, 20.

HARMELEN

7. 5 viertels land in Harmelen, die de leenman houdt van de bisschop.

...-1394: Gerard, gehuwd met Johan van Klarenburg, vermeld, Maris, Repertorium, nr. 323.

LOENEN

- 8. 2 morgen land in Loenen op 't Honderd in Kronenburg, (1751: strekkend van de kosterij tot de Anster; 1728: zuid: de kosterij van Ter Aa, noord: een vikarie te Vreeland).**

...-16...: Jan Gerardsz. de Jonge te Breukelerweerd, 20.

12-7-1684: Cors Jansz. de Jonge, 21.

18-12-1728: Johan de Jonge bij dode van Cors, zijn vader, na kaveling, 21.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 1.

- 9. 1½ morgen land in Loenen op Ansterveld (1723: in het gerecht Kronenburg, boven zuid: Cosmas Elbertsz., beneden noord: erven Elisabeth, dochter van Hendrik Smit).**

...-16...: Johan Jacobsz. te Ter Aa, 20.

6-9-1723: Johan Both, notaris en procureur bij het Hof van Utrecht, voor Elisabeth Jacoba Cromhout, weduwe Jacob Cromhout, heer van Nieuwerkerk enz., te Amsterdam voor Elisabeth Maria Cromhout, haar dochter, onmondig, 20, 21.

1.-1768: Elisabeth Maria Cromhout van Nieuwerkerk, vrijvrouwe van Alkemade, Vrije Haak, vrouwe van Nieuwerkerk en Ankeveen, weduwe Gerard Anton baron van Wassenaar, wonend op het huis Merenburg te Lisse, machtigt Cornelis Hogeveen, schout van Ankeveen, om na de dood van haar man te verheffen, 20, 21.

15-6-1771: Cornelis Hogeveen, schout, voor Jacob Hendrik baron van Wassenaar, vrijheer van Alkemade, heer van Nieuwerkerk, de Werve enz., bij dode van Elisabeth Maria Cromhout van Nieuwerkerk, diens moeder, die na 16-8-1770 stierf op het huis Merenburg, 20, 21.

17-5-1777: Krijn Hogeveen Cornelisz., secretaris van Loenen en Nieuwersluis, voor Willem Straalman, heer van Ruwiel, proost en aartsdiaken van St. Marie te Utrecht, bij overdracht door Cornelis Hogeveen, baljuw en schout van Kronenburg en Loenen, voor Jacob Hendrik baron van Wassenaar en Alkemade, vrijheer van Alkemade enz., 21.

- 10. 1 morgen land in het kerspel Loenen in 2 morgen, die roeren van Ter Aa, (1700: zuid: Elbert Gijsbertsz., noord: OLV. altaar te Loenen).**

...-16...: Gerard Corsz. Scherpenhoff te Nieuwersluis, 20.

...-1700: Gerard Hendriksz. van Scherpenhoff, 20.

- 11. ½ morgen land in Loenen in het gerecht van de Staten van Utrecht gemeen met erven Bruning Hendriksz.**

...-16...: Elbert Dirksz., waarna de leenheer schijnt te hebben gekocht, 20.

LOENERSLOOT

- 12. 2 morgen land (1717: in het kerspel Loenen) in Loenersloot aan de noordzijde (1717: in een hoeve, zuid: Isak de l'Espaul, noord: de commandeur te Utrecht).**

...-16...: Eustacius van Quaribbe te Utrecht, 20.

...-16...: Cunera Biksteen, 20.

10-4-1717: Jan van der Horst voor Maria Biksteen, zijn vrouw, bij dode van Cunera Biksteen, waarna overdracht aan Adriaan Oets, 20, 21.

28-3-1727: Thomas Vosch van Avezaath, notaris en procureur bij het Hof van Utrecht, voor mr. Theodorus Huigens, heer van Hoenkoop, oud-schepen en raad van Amsterdam, bij overdracht door Jan IJsbrand Vosch van Avezaath, advocaat bij het Hof van Utrecht, voor Adriaan Oets, 21.

13-5-1730: Teunis Lambertsz. Corver bij overdracht door Evert Vlaer, schout van Loenersloot, voor Theodorus Huigens, 20, 21.

4-3-1752: Cornelis Boelen voor Lambert Corver, zijn kleinzoon, bij dode van Teunis, diens vader, 21.

6-4-1754: Nikolaas Cornelisz. van Tricht voor Marietje Cornelis Boelen, zijn vrouw, na kaveling van het goed van Teunis Lambertsz. Corver, haar man, 20, 21.

13. 20 morgen land (1722: in Nieuwer-Ter-Aa; 1394: met gerecht, tijns en tiende; 16..: grof en smal; en een hofstede aan de overzijde van de Aa tegenover het huis Ter Aa; 16..: en een hoog huis, genaamd Klarenburg; 1722: dat vervallen is, strekkend van de Aa tot de landscheiding van Demmerik, zuid: de kerklaan, noord: de leenman met Posgens halve hoeve beneden en erven Arnout van Deuverden boven), zoals de leenheer houdt van de bisschop.

...-**1381:** Jacob van der Aa vermeld, S. Muller Fz., Registers en rekeningen, II, p. 674.

...-**1394:** Gerard, gehuwd met Johan van Klarenburg, vermeld, Maris, Repertorium, nr. 323.

...-**1436:** Dirk Gerardsz. vermeld, Bisschoppen, nr. 271 fol. 22 v.

...-**16..:** Cornelis van Klarenburg in twee helften, 20.

...-**16..:** Thomas Doncker, 20.

7-11-1711: Geertruida van Wijkersloot, 20, 21.

3-8-1722: Cornelis van Gessel bij dode van Geertruida van Wijkersloot, weduwe Cornelis van Gessel de oude, zijn moeder, 21.

12-6-1747: Gerard van Borsele voor Cornelia Elisabeth de Wijkersloot, zijn vrouw, bij dode van Cornelis van Gessel, haar oom, na kaveling, 20, 21.

5-2-1777: Maria Johanna Charlotte van Kuijkhoven, weduwe Corneille de Wijkersloot, voor Katharina Maria de Wijkersloot, haar dochter, te Utrecht bij dode van Elisabeth de Wijkersloot, weduwe Gerard Theodoor van Borsele, haar tante, begraven 2-7-1776 te Den Bosch, na kaveling, 21.

14. 1 morgen land ter Nieuwer Aa in het gerecht Loenersloot gemeen met 3 morgen, (1665: die ook leenroerig zijn), geheel strekkend van de Aa tot Oukoperdijk, boven zuid: de pastorie van Ter Aa, beneden zuid: de kerklaan.

4-1-1622: Dirk van Zuilen van de Haar, heer van Zevender, schout van Utrecht, neef van de leenheer, bij dode van Agnes van Renesse van der Aa, zijn moeder, 21, Leenhof Utrecht, inv.nr. 137 B fol. 49v-50v.

13-4-1625: Johan van Zuilen van de Haar, heer van Zevender, de Haar, Kockengen, Spengen enz., krijgt diligentie bij dode van zijn zoon, 21, Leenhof Utrecht, inv. nr. 137 B fol. 52.

24-11-1626: Johan van Zuilen van de Haar bij dode van Dirk, zijn zoon, beleend door de Staten van Utrecht als opperleenheer van Ter Aa, 21, Leenhof Utrecht, inv. nr. 137 B fol. 47-52.

1-8-1665: Gijsberta Antonia van Renesse van Zuilen van de Haar bij dode van de heer van de Haar, haar vader, 20.